

รายงานผลการจัดการเรียนการสอนแบบ ACTIVE LEARNING

รหัสวิชา 0102431 การประกอบการชุมชน
(Community Enterprise)

ผู้สอน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลดา แสงมณี ศิริสาธิตกิจ

ภาคการศึกษาที่ 1/2568

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
ปัญญา จริยธรรม นำการพัฒนาคนและสังคม

รายละเอียดของรายวิชา

หมวดที่ 1

ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0102431

การประกอบการชุมชน

3(2-2-5)

Community Enterprise

บุรพวิชา : ไม่มี

ควบคู่ : ไม่มี

คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย ความหมาย หลักการ และแนวคิดของการประกอบการชุมชน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสำคัญของการประกอบการชุมชนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจทั้งในระบบทุนนิยมและเศรษฐกิจชุมชน แนวคิดการบริหารจัดการการประกอบการชุมชน การเป็นผู้บริหารจัดการการประกอบการชุมชนที่ดี การจัดทำแผนธุรกิจ การจัดการความเสี่ยง การวิเคราะห์ปัญหาการประกอบการชุมชนและแนวทางการแก้ไขปัญหา แนวทางการส่งเสริมและพัฒนากการประกอบการชุมชนอย่างสร้างสรรค์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยวิเคราะห์กรณีศึกษา และฝึกปฏิบัติ

คำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษ Definitions, principles and concepts of community enterprise; sufficiency economy philosophy; the importance of community enterprise on economic development both capitalism and community economic system; concepts of community entrepreneurial management; being good administrator in community entrepreneurial management; making business plan; risk management; analysis of community entrepreneurial problems and solutions; guidelines for creatively promoting and developing community enterprise in accordance with sufficiency economy philosophy by a case study analysis and practice

2. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาชุมชน

☐ ศึกษาทั่วไป☐ วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน☐ วิชาเอกบังคับ☒ วิชาเอกเลือก☐ วิชาโท☐ วิชาเลือกเสรี

3. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้บัณฑิตเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

1.1 มีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนมนุษย์ เพื่อการบริหารและพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

1.2 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย หลักการ และแนวคิดของการประกอบการชุมชน ประชญา เศรษฐกิจพอเพียง ความสำคัญของการประกอบการชุมชนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจทั้งในระบบทุนนิยมและ เศรษฐกิจชุมชน แนวคิดการบริหารจัดการการประกอบการชุมชน

1.3 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นผู้บริหารจัดการการประกอบการชุมชนที่ดี การจัดทำแผนธุรกิจ การจัดการความเสี่ยง การวิเคราะห์ปัญหาการประกอบการชุมชนและแนวทางการแก้ไขปัญหา แนวทางการ ส่งเสริมและพัฒนาการประกอบการชุมชนอย่างสร้างสรรค์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 มีความสามารถและทักษะในการนำความรู้เกี่ยวกับการประกอบการชุมชนมาปรับประยุกต์ใช้ในงาน บริหารและพัฒนาชุมชน ตลอดจนการส่งเสริมและพัฒนาการประกอบการชุมชนอย่างสร้างสรรค์ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง โดยวิเคราะห์กรณีศึกษา และฝึกปฏิบัติ

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลลดา แสงมณี ศิริสาธิตกิจ

อาจารย์ผู้สอน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลลดา แสงมณี ศิริสาธิตกิจ

5. ภาคการศึกษา/ ชั้นปีที่เรียน

ปีการศึกษา 2568/ภาคการศึกษาที่ 1/กลุ่มผู้เรียน S101 (นิสิตหลักสูตรการบริหารและพัฒนาชุมชน ชั้นปีที่ 4)

6. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

หมวดที่ 2
แผนการสอน

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการ เรียน การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1-2	- แนะนำรายวิชา - ความหมาย หลักการ และ แนวคิดของการประกอบการ ชุมชน	4	4	- มคอ.3 - บรรยาย - PowerPoint - อภิปราย - กิจกรรม	ผศ.ดร.ชลลดา แสงมณี ศิริสาธิตกิจ
3-4	- ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - ความสำคัญของการ ประกอบการชุมชนต่อการพัฒนา เศรษฐกิจทั้งในระบบทุนนิยมและ เศรษฐกิจชุมชน	4	4	- บรรยาย - PowerPoint - อภิปราย - วิดีทัศน์ - กิจกรรม	ผศ.ดร.ชลลดา แสงมณี ศิริสาธิตกิจ
5-6	- แนวคิดการบริหารจัดการ การประกอบการชุมชน - การเป็นผู้บริหารจัดการการ ประกอบการชุมชนที่ดี	4	4	- บรรยาย - PowerPoint - อภิปราย - วิดีทัศน์ - กิจกรรม	ผศ.ดร.ชลลดา แสงมณี ศิริสาธิตกิจ
7-8	- การจัดทำแผนธุรกิจ - การจัดการความเสี่ยง	4	4	- บรรยาย - PowerPoint - อภิปราย - วิดีทัศน์ - กิจกรรม	ผศ.ดร.ชลลดา แสงมณี ศิริสาธิตกิจ
9	สอบระหว่างภาค				
10	- การวิเคราะห์ปัญหาการ ประกอบการชุมชนและ แนวทางการแก้ไขปัญหา	2	2	- บรรยาย - PowerPoint - อภิปราย - กิจกรรม	ผศ.ดร.ชลลดา แสงมณี ศิริสาธิตกิจ
11-12	- แนวทางการส่งเสริมและ พัฒนาการประกอบการชุมชน	4	4	- บรรยาย - PowerPoint - อภิปราย	ผศ.ดร.ชลลดา แสงมณี ศิริสาธิตกิจ

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการ เรียน การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
	อย่างสร้างสรรค์ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง			- กิจกรรม	
13-14	- ตัวอย่างกรณีศึกษาและการ วิเคราะห์ตัวอย่างกรณีศึกษาการ ประกอบการชุมชน	4	4	- บรรยาย - PowerPoint - อภิปราย - วิดีทัศน์ - กิจกรรม	ผศ.ดร.ชลลดา แสงมณี ศิริสาธิตกิจ
15-16	- การสัมมนาผลการศึกษาจาก กรณีศึกษาผ่านการลงพื้นที่ ปฏิบัติการจริง (การแปลงทุนชุมชนสู่การเป็น ผู้ประกอบการชุมชนอย่าง สร้างสรรค์ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหาร และพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน)	4	4	- บรรยาย - PowerPoint - อภิปราย - วิดีทัศน์ - กิจกรรม - การนำเสนอผล การศึกษาเฉพาะ กรณี	ผศ.ดร.ชลลดา แสงมณี ศิริสาธิตกิจ
17	สอบปลายภาค				
18					
รวม		30	30		

หมายเหตุ รายวิชานี้มีการลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลภาคสนามจากสถานการณ์จริง โดยมีการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา ตลอดจนใช้ชุมชนเป็นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอน และเป็นรายวิชาที่เน้นนวัตกรรมสังคมในชุมชนที่เชื่อมโยงกับการเป็นผู้ประกอบการ โดยการแปลงทุนชุมชนสู่การเป็นผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน

หมวดที่ 3

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ACTIVE LEARNING

หลักการจัดกิจกรรม

กิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาวិเคราะห์และการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่เน้นชุมชนเป็นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอนในที่นี้ มีดังนี้ 1) กิจกรรมที่ 1 การฝึกปฏิบัติการถ่ายภาพและออกแบบโปสเตอร์ผลิตภัณฑ์ชุมชน 2) กิจกรรมที่ 2 การฝึกปฏิบัติการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนภายใต้สถานการณ์จริง และ 3) กิจกรรมที่ 3 การศึกษาภาคสนามเกี่ยวกับการประกอบการในชุมชน โดยกิจกรรมทั้ง 3 กิจกรรม ใช้การศึกษาวิเคราะห์และการเรียนรู้แบบ Active Learning นอกจากนี้สำหรับกิจกรรมที่ 3 ยังเน้นชุมชนเป็นกรณีศึกษาในการศึกษาภาคสนาม โดยเน้นชุมชนที่นิสิตอาศัยอยู่หรือชุมชนใกล้เคียงตามความสะดวกของนิสิต โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนิสิตเป็นสำคัญ โดยขณะศึกษาข้อมูลภาคสนาม นิสิตจะทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับกิจกรรม หลังจากนั้นนิสิตต้องทำงานที่ได้รับมอบหมาย เช่น ชื่นงาน การนำเสนอในรูปแบบวีดิทัศน์ สื่อ PowerPoint และบรรยาย เป็นต้น ตลอดจนการอภิปรายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนิสิตกับอาจารย์ ทั้งนี้งานที่มอบหมายจะขึ้นอยู่กับกิจกรรมเป็นสำคัญ

กิจกรรม

กิจกรรมที่ 1 การฝึกปฏิบัติการถ่ายภาพและออกแบบโปสเตอร์ผลิตภัณฑ์ชุมชน

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

1) เพื่อให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการถ่ายภาพและการออกแบบโปสเตอร์ผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการประกอบการชุมชน

2) เพื่อให้นิสิตสามารถถ่ายภาพและออกแบบโปสเตอร์ผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการประกอบการชุมชน อันจะนำไปสู่การส่งเสริมและสร้างรายได้ให้กับชุมชน

2. ระยะเวลา

- สัปดาห์ที่ 5-6 ของภาคการศึกษา ตามวันเวลาที่นิสิตสะดวกและไม่กระทบต่อการเรียนรายวิชาอื่น ๆ

3. ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ใช้เป็นฐานการเรียนรู้แบบ Active Learning

- ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ใช้เป็นฐานการเรียนรู้ในการศึกษาวิเคราะห์และการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ “ปลาตุกสวรรค์” ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบุขร่อ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง อันเชื่อมโยงจากโครงการวิจัย เรื่อง “บางแก้วโมเดล : การยกระดับเศรษฐกิจครัวเรือนบนฐานประมงพื้นบ้าน” ซึ่งเป็นลักษณะของการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนอีกรูปแบบหนึ่ง

การบูรณาการงานวิจัย กับการเรียนการสอน

(โครงการวิจัยบางแก้วโมเดล : การยกระดับเศรษฐกิจครัวเรือน
บนฐานประมงพื้นบ้าน กับ รายวิชา 0102431 การประกอบการชุมชน)

“การประกอบการชุมชนบนฐานทุนชุมชน”

โดย คุณสวธรรยา หวังนุรักษ์
(ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบุษร่อ)

 วันที่ 30 มิถุนายน 2568
 ระหว่างเวลา 13.00-17.10 น.
 **ณ ห้อง 17504 อาคารเรียนรวม 2
มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา**

พศ.ดร.ชลดา แสงมณี ศิริสาริตกิจ
(อาจารย์ประจำรายวิชา)

อ.ดร.วรารณ กนกศักดิ์
(หัวหน้าโครงการวิจัย)

หลักสูตรการบริหารและพัฒนาชุมชน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ภาพ การบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ปัญญา จริยธรรม นำการพัฒนาคนและสังคม

4. เนื้อหา/สาระสำคัญของการเรียนรู้

- เนื้อหา/สาระสำคัญของการเรียนรู้ ได้แก่ การฝึกปฏิบัติการถ่ายภาพและออกแบบโปสเตอร์ผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการประกอบการชุมชน อันจะนำไปสู่การส่งเสริมและสร้างรายได้ให้กับชุมชน ซึ่งนิสิตได้ฝึกปฏิบัติการถ่ายภาพโดยใช้กล้องสตูดิโอถ่ายภาพ หลังจากนั้นนิสิตจะนำภาพไปออกแบบเป็นสื่อโฆษณาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการจำหน่าย โดยเฉพาะสื่อโปสเตอร์

5. สื่อการเรียนรู้

- การบรรยาย
- การอภิปราย
- สื่อ PowerPoint
- กล้องสตูดิโอถ่ายภาพ
- ผลิตภัณฑ์ชุมชน “ปลาตุกสวรรค์”
- โทรศัพท์มือถือ (สำหรับถ่ายภาพ)
- ภาพถ่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้

- กระบวนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นการศึกษาวิเคราะห์และการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่การฝึกปฏิบัติการถ่ายภาพและออกแบบโปสเตอร์ผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการประกอบการชุมชน อันจะนำไปสู่การส่งเสริมและสร้างรายได้ให้กับชุมชน ซึ่งนิสิตได้ฝึกปฏิบัติการถ่ายภาพโดยใช้ กล้องสตูดิโอถ่ายภาพ หลังจากนั้นนิสิตจะนำภาพไปออกแบบเป็นสื่อโฆษณาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการจำหน่าย โดยเฉพาะสื่อโปสเตอร์ ที่เป็นการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ชุมชน “ปลาตุกสวรรค์” ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบุขร้อ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ซึ่งในขณะที่นิสิตดำเนินการปฏิบัติชิ้นงาน นิสิตสามารถขอคำปรึกษาจากอาจารย์ได้ตลอดเวลา นอกจากนี้อาจารย์ผู้สอนมีการติดตามความก้าวหน้าของงานเป็นระยะ ๆ เพื่อคอยให้คำปรึกษาและคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการทำชิ้นงาน ก่อนนำผลิตภัณฑ์ออกจำหน่ายในสถานการณ์จริง

7. เกณฑ์การประเมิน

- เกณฑ์การประเมิน ได้แก่ การประเมินจากพฤติกรรมมีส่วนร่วม ชิ้นงาน และการตอบข้อซักถาม

8. ข้อเสนอแนะหลังจัดกิจกรรม

- หากนิสิตได้รับการอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการถ่ายภาพ จะเป็นการเสริมสร้างศักยภาพและทักษะให้กับนิสิตมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างชิ้นงาน

ผลงานภาพถ่ายเพื่อนำไปออกแบบการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ “ปลาดุกสวรรค์”

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ปัญญา จริยธรรม นำการพัฒนาคนและสังคม

ป.ปลาตุก

- ✓ เนื้อปลาแท้ 100%
- ✓ หอมสมุนไพร

1 ถุง 89 บาท
2 ถุง 170 บาท

- ✓ ส่งฟรี ทุกออเดอร์

ปลาตุ๋กสวรรค์

ตุ๋กเด็ดโฮมเมด

เนื้อปลาตุ๋กแน่น ๆ ไม่ผสมแป้ง
 หอมสมุนไพรไทยแท้
 ไม่มีส่วนผสม
 ไม่ใส่สารกันบูด

เนื้อปลาตุ๋ก ๆ ไม่ผสมแป้ง

โปรตีนสูง 3 กรัม ต่อช้อน
 มีวิตามินซี ไม่มีส่วนผสมของไขมัน

99. บาท

ขนาด 100 กรัม

HALAL

حلال

ดุกมันส์

สวรรค์เสิร์ฟ

แนะนำ

ขนาด 100 กรัม
ราคา 100 บาท

ปลาสวรรค์ เนื้อปลาดุกแท้ 100 %
ไร้ไขมัน ไม่ผสมแป้ง สารกันบูด ผงชูรส

อร่อย เคี้ยวเพลิน เชิญให้ลอง

ภาพ ผลงานภาพถ่ายเพื่อนำไปออกแบบการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ “ปลาดุกสวรรค์”

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
ปัญญา จริยธรรม นำการพัฒนาคนและสังคม

กิจกรรมที่ 2 การฝึกปฏิบัติการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนภายใต้สถานการณ์จริง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

1) เพื่อให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ชุมชน อันจะนำไปสู่การส่งเสริมการประกอบการชุมชน

2) เพื่อให้นิสิตเกิดทักษะด้านการจำหน่ายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ชุมชน อันจะนำไปสู่การส่งเสริมการประกอบการชุมชน

2. ระยะเวลา

- สัปดาห์ที่ 7-10 ของภาคการศึกษา โดยให้นิสิตฝึกปฏิบัติการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนภายใต้สถานการณ์จริง ตามวันเวลาที่สะดวกและไม่กระทบต่อการเรียนรายวิชาอื่น ๆ

3. ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ใช้เป็นฐานการเรียนรู้แบบ Active Learning

- ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ใช้เป็นฐานการเรียนรู้ในการศึกษาวิเคราะห์และการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ “ปลาตุกสวรรค์” ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบุขร่อ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง อันเกิดจากโครงการวิจัย เรื่อง “บางแก้วโมเดล : การยกระดับเศรษฐกิจครัวเรือนบนฐานประมงพื้นบ้าน” ซึ่งเป็นลักษณะของการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนอีกรูปแบบหนึ่ง

4. เนื้อหา/สาระสำคัญของการเรียนรู้

- เนื้อหา/สาระสำคัญของการเรียนรู้ ได้แก่ การศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ชุมชน และลงมือฝึกปฏิบัติจำหน่ายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ชุมชน อันจะนำไปสู่การส่งเสริมการประกอบการชุมชน โดยถ้าไรทั้งหมดจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนจะเป็นของนิสิต โดยมีการแบ่งฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่ม จำนวน 10 กลุ่มๆ ละประมาณ 4-6 คน เพื่อสมาชิกในกลุ่มจะได้แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการจำหน่ายทำงาน ตลอดจนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม

5. สื่อการเรียนรู้

- การบรรยาย
- การอภิปราย
- สื่อ PowerPoint
- วีดิทัศน์
- ผลิตภัณฑ์ชุมชน “ปลาตุกสวรรค์”
- ภาพถ่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน
- ตัวเล่มรายงาน

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้

- กระบวนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่เน้นการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ชุมชน และลงมือฝึกปฏิบัติจำหน่ายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ชุมชน อันจะนำไปสู่การส่งเสริมการประกอบการชุมชน โดยมีการแบ่งฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่ม จำนวน 10 กลุ่มๆ ละประมาณ 4-6 คน เพื่อสมาชิกในกลุ่มจะได้แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ

และคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการจำหน่ายทำงาน ตลอดจนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม โดยนิสิตสามารถฝึกปฏิบัติจำหน่ายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ชุมชน ได้ตั้งแต่ สัปดาห์ที่ 7-10 ของภาคการศึกษา และในช่วงเวลาดังกล่าวนิสิตสามารถขอคำปรึกษาจากอาจารย์ได้ตลอดเวลา นอกจากนี้อาจารย์ผู้สอนมีการติดตามความก้าวหน้าของงานเป็นระยะ ๆ เพื่อคอยให้คำปรึกษาและคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อฝึกปฏิบัติการจำหน่าย หลังจากนั้นจะมีการนำเสนอผลการดำเนินงานของนิสิตแต่ละกลุ่มในห้องเรียน เพื่อให้สมาชิกกลุ่มอื่น ๆ รวมถึงอาจารย์ผู้สอนได้ให้ข้อคิดเห็นหรือมุมมองต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขใช้ในการส่งเสริมและพัฒนารูปแบบการประกอบอาชีพต่อไป

7. เกณฑ์การประเมิน

- เกณฑ์การประเมิน ได้แก่ การประเมินจากพฤติกรรมการมีส่วนร่วม การนำเสนอ ผลการดำเนินงาน ตัวเล่มรายงาน และการตอบข้อซักถาม

8. ข้อเสนอแนะหลังจัดกิจกรรม

- การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ ดังนั้นนิสิตจึงจำเป็นต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ เหล่านั้น ให้ชัดเจน ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการส่งเสริมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนได้เป็นอย่างดี

กิจกรรมที่ 3 การศึกษาภาคสนามเกี่ยวกับการประกอบอาชีพในชุมชนที่นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนารูปแบบการประกอบอาชีพ

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

- เพื่อให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกอบอาชีพในชุมชน เพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนารูปแบบการประกอบอาชีพได้

2. ระยะเวลา

- สัปดาห์ที่ 2-16 ของภาคการศึกษา โดยให้นิสิตลงพื้นที่ตามวันเวลาที่สะดวกและไม่กระทบต่อการเรียนรายวิชาอื่น ๆ

3. ชุมชนที่ใช้เป็นฐานการเรียนรู้แบบ Active Learning

- ชุมชนที่ใช้เป็นฐานการเรียนรู้แบบ Active Learning มีทั้งหมด 7 ชุมชน/พื้นที่ ในพื้นที่จังหวัดสงขลา และจังหวัดพัทลุง ได้แก่

1) การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเส้นไหมเปลือกนอกที่เหลือใช้จากกระบวนการทอผ้าไหมภายใต้แนวคิด BCG Economy Model เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา : ศูนย์เรียนรู้ผ้าไหม บ้านสวนหม่อนไหม ตำบลทุ่งหวัง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

2) การพัฒนาผลิตภัณฑ์โคมไฟจากเกล็ดปลากระพงเพื่อสร้างเอกลักษณ์และสร้างมูลค่าเพิ่ม กรณีศึกษา วิชาหัตถกรรมชุมชนกลุ่มรักเกาะยอ ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

3) การพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจากใบหม่อน กรณีศึกษา วิชาหัตถกรรมชุมชนแปรรูปว่านหางจระเข้ บ้านควนเนียง ตำบลพะตง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

4. การพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรท้องถิ่น (สมุนไพรอบตัวชนิดแห้ง) ภูมิศึกษา วิชาหกิจชุมชนสมุนไพรคุณธรรมวัดคูเต่า ตำบลแม่ทอม อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา
5. การพัฒนาข้าวยากรอบสมุนไพรบนฐานภูมิปัญญา ภูมิศึกษา ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงสวนเทพยา ตำบลป่าขาด อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
- 6) การพัฒนาผลิตภัณฑ์โคมไฟจากกระจูดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มบนฐานทุนชุมชนบ้านไสกลิ่ง ตำบลพนางตุง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
- 7) การพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มขนมทองม้วน ภูมิศึกษา กลุ่มแม่บ้านควนสายเดี่ยว ตำบลท่าช้าง อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา

4. เนื้อหา/สาระสำคัญของการเรียนรู้

- เนื้อหา/สาระสำคัญของการเรียนรู้ ได้แก่ การเรียนรู้งานศึกษาศาสตร์เกี่ยวกับการประกอบการในชุมชน เพื่อให้สามารถนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนากิจการประกอบการชุมชนได้ โดยผ่านการศึกษาเฉพาะกรณี ซึ่งเป็นการศึกษาศาสตร์โดยการลงพื้นที่ศึกษาจากสถานการณ์จริง จำนวน 7 ชุมชน ในพื้นที่จังหวัดสงขลา และจังหวัดพัทลุง

5. สื่อการเรียนรู้

- การบรรยาย
- การอภิปราย
- สื่อ PowerPoint
- วิดีทัศน์
- การนำเสนอานกลุ่ม

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้

- กระบวนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่มุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกอบการในชุมชน เพื่อให้สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมและพัฒนากิจการประกอบการชุมชนได้ โดยการเรียนรู้จากชุมชนผ่านการลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อศึกษาเฉพาะกรณี ขณะลงพื้นที่ศึกษาศาสตร์ นิสิตจะทำการศึกษาข้อมูลในประเด็นต่าง ๆ และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลร่วมกับชุมชน เมื่อศึกษาศาสตร์เสร็จแล้ว นิสิตจะต้องนำเสนอผลการศึกษาศาสตร์เฉพาะกรณีผ่านการนำเสนอทั้งในรูปแบบของวีดิทัศน์ สื่อ PowerPoint และการบรรยาย ตลอดจนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน โดยนิสิตสามารถลงพื้นที่ภาคสนามศึกษาชุมชนได้ตลอดเวลาในช่วงเวลาที่นิสิตมีเวลาว่างและไม่กระทบต่อการเรียนรายวิชาอื่น ๆ โดยนิสิตสามารถลงพื้นที่ศึกษาชุมชนได้ตั้งแต่ สัปดาห์ที่ 2-14 ของภาคการศึกษา และในช่วงเวลาดังกล่าวนิสิตสามารถขอคำปรึกษาจากอาจารย์ได้ตลอดเวลา นอกจากนี้อาจารย์ผู้สอนมีการติดตามความก้าวหน้าของงานเป็นระยะ ๆ เพื่อคอยให้คำปรึกษาและคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการลงพื้นที่ศึกษาชุมชน หลังจากนั้นในช่วงสัปดาห์ที่ 15-16 ของภาคการศึกษา จะเป็นการนำเสนอผลการศึกษาศาสตร์เฉพาะกรณีผ่านการนำเสนอทั้งในรูปแบบของวีดิทัศน์ และสื่อ PowerPoint ตลอดจนการอภิปรายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

7. เกณฑ์การประเมิน

- เกณฑ์การประเมิน ได้แก่ การประเมินจากพฤติกรรมการมีส่วนร่วม ความก้าวหน้าของงาน ชิ้นงาน การนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบของวีดิทัศน์ สื่อ PowerPoint การบรรยาย และการตอบข้อซักถาม ตลอดจนตัวเล่มรายงานฉบับสมบูรณ์

8. ข้อเสนอแนะหลังจัดกิจกรรม

- ในการนำเสนอในรูปแบบวีดิทัศน์ หากนิสิตได้รับการอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการบันทึกภาพและการตัดต่อวีดิทัศน์ จะเป็นการเสริมสร้างศักยภาพและทักษะให้กับนิสิตมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างภาพประกอบ

“การศึกษาภาคสนามเกี่ยวกับการประกอบการในชุมชนที่นำไปสู่การสร้างนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมและพัฒนากิจการประกอบการชุมชน”

ภาพ การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเส้นไหมเปลือกนอกที่เหลือใช้จากกระบวนการทอผ้าไหมภายใต้แนวคิด BCG Economy Model เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา : ศูนย์เรียนรู้ผ้าไหม บ้านสวนหม่อนไหม ตำบลทุ่งหวัง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

ภาพ การพัฒนาผลิตภัณฑ์โคมไฟจากกระจูดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มบนฐานทุนชุมชนบ้านไสกลิ่ง
ตำบลพนางตุง อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง

ภาพ การพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจากใบหม่อน
กรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชนแปรรูปว่านหางจระเข้ บ้านควนเนียง ตำบลพะตง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
ปัญญา จรรย์ธรรม นำการพัฒนามนุษย์และสังคม

ภาพ การพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรท้องถิ่น (สมุนไพรอบตัวชนิดแห้ง)
กรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรคุณธรรมวัดคูเต่า ตำบลแม่ทอม อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา

ภาพ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ไอศกรีมจากเกล็ดปลากระพงเพื่อสร้างเอกลักษณ์และสร้างมูลค่าเพิ่ม
กรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชนกลุ่มรักเกาะยอ ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
ปัญญา จรรย์ธรรม นำการพัฒนามนุษย์และสังคม